

Hevoset ja kunta -kirja ilmestyy loppuvuonna 2013

AIHEKOKONAISUUDET – KIRJAN SISÄLTÖ:

- Hevosala vaikuttaa, työllistää, koskettaa ja liikuttaa
- Hevoset Suomessa – maaseutu monimuotoistuu
- Hevoset osana urheilua, vapaa-aikaa sekä sosiaali- ja terveyspalveluja
- Hevosalan koulutus
- Hevosmatkailu
- Hevonen yhdyskuntasuunnittelussa ja -rakentamisessa
- Hevostalous ja ympäristö
- Hevosen hyvinvointi
- Turvallisuus ja eläinpelastus
- Mitä kunta voi tehdä?

Kirjan tilaukset: www.hippolis.fi/hevosetjakunta

Hankkeessa toteutetaan myös:

- seminaarit Hevonen osana yhdyskuntarakentamista ja hyvinvointipalveluita Uudellamaalla ja Hämeessä
- maksutonta neuvontaa hankealueen kunnille
- hevosalan tietoiskut Kuntamarkkinoilla

Lisätietoja:

Hevoset ja yhteiskunta -hanke
Projektipäällikkö Anne Laitinen
puh. 040 766 0830
s-posti: info@hippolis.fi
www.hippolis.fi/hevosetjakunta

Hevoset ja yhteiskunta

Hevosala on merkittävä elinkeino, joka tarjoaa työtä ja harrastusmahdollisuuksia kunnissa.

HEVONEN YHDYSKUNTASUUNNITTELUSSA JA RAKENTAMISESSA

Hevosten määrän lisääntyessä talleja rakennetaan ja vanhoja tiloja peruskorjataan hevosten käyttöön yhä enemmän. Tarvetta on sekä suuremmille yritysmautoisille talliyksiköille kuin pienille 2–4 hevosen kotitalleille. Kysyntä talitonteille erityisesti kaupunkien ja kasvukusten läheisellä maaseudulla on merkittävä. Hevosurheiluun ja -harrastukseen liittyy myös olennaisesti liikkuminen ympäristössä, talli- tai hevosurheilualan ulkopuolella, maastossa tai erilaisilla reiteillä. Erityyppisiä hevospalveluita tulisi olla saatavilla kohtuullisten kulkuehtojen päässä ja myös julkisella liikenteellä saavutettavissa.

Hevostaloudella on positiivisia aluetaloudellisia, ympäristöllisiä ja sosiaalisia vaikutuksia. Alalla on merkittävä rooli maaseudun yritystoiminnassa. Hevosen pito ja laidunnus edistävät avoimen maaseutumaiseman ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Hevosharrastus on merkittävä nuorisotyötä ja erityisesti naisten ja tyttöjen suosituimpia liikuntalajeja.

Hevosten huomioon ottaminen maankäytön suunnittelussa on lähinnä eri toimintojen yhteen-

sovittamista, hevostalouden ja -harrastuksen edellytysten turvaamista ja ympäristövaikutusten hallintaa sekä haittojen ennaltaehkäisyä.

Kunnilla on haasteita pysyä tallirakentamisbuumin perässä. Joissain kunnissa tallin teko on tehty rakennusjärjestyksellä käytännössä mahdottomaksi. Esimerkkinä, jos vaaditaan 50 metrin etäisyys naapuriin ja tontin koko on 2–3 hehtaaria, on tallin rakentaminen joko mahdotonta tai mahdollista vain keskelle tonttia. Rakentamista toivotaan tarkasteltavan jatkossakin tapauskohtaisesti ympäristö, tontin ja maaston muoto ja toiminnallisuus huomioiden.

Turvallista liikkumista

Hevostallin, maneesin ja ratsastuskentän lisäksi ratsastusharrastus ja ratsastuskouluyrityminen tarvitsee viheralueita ja ratsastusreittejä. Tämä usein unohtuu, kun kaavoitetaan hevosalan yritystoiminnalle paikkoja. Esimerkiksi hevosreitit voivat kulkea usean eri kaavan alueella. Silloin se täytyy huomioida kaikissa kaavoissa ja tiedon täytyy olla kaikilla reittiä koskettavien alueiden kaavoittajilla.

Reitistöjä tarvitaan moniin tarpeisiin, esim.

- lähireitit tallien ympäristöön 5 – 10 km
- yhdysreitit tallien ja hevosurheilualan välille
- vaellusreitit, tallien yhteisreitit 10 – 100 km

Reitistön perustaminen voidaan käynnistää nykytila- ja tarvekartoituksella, jossa selvitetään missä hevosille tällä hetkellä liikutaan ja missä olisi hyvä päästä liikkumaan. Perusreitistöt ja varaukset hevosreiteille tulisi merkitä yleiskaavaan. Yleiskaavamerkintä on ohjeellinen ja toteutettavat reitit suunnitellaan erillisillä reititusuunnitelmissa tai asemakaavoituksen yhteydessä. Yleiskaavamerkintä ei vielä ole lupa rakentaa reittiä tai liikkua alueella. Yleis- ja toteutussuunnittelussa reitin tarkempi sijainti,

linjaus ja rakentaminen suunnitellaan. Keskeistä on eri sidosryhmien, varsinkin maanomistajien kanssa neuvottelu ja sopimuksien tekeminen.

Yksittäisen tallin ympärille sallittuja liikkumisreittejä voidaan perustaa myös tallin pitäjän ja maanomistajan keskinäisellä sopimuksella. Mikäli reitistö on laajemmalla alueella, useiden maanomistajien maille ja sille kohdentuu laajempaa käyttöä, on syytä sopia kaikkien maanomistajien kanssa keskitetysti. Näissä neuvotteluissa kuntien mukana olo on suotavaa.

Kuntien on mahdollista käyttää myös ulkoilulain (606/1973) mukaista reittitoimitusta hevosreittien perustamisessa.

MITÄ KUNTA VOI TEHDÄ?

- huolehtia maaseudulla asumisen ja yrittämisen edellytyksistä yleisesti (tieverkot, infra)
- huolehtia hevostoiminnan edellytyksistä ja tarpeista esim. aluevarauksilla, maanhankinnalla ja kaavoituksella
- asiantunteva talli- ja hallirakentamisen neuvonta suunnittelun alkuvaiheesta alkaen rakennuslupien käsittelyyn, yhteistyössä ympäristö-, eläinsuojelu- ja pelastusviranomaisen kanssa – varmistetaan ihmisten ja hevosen hyvinvointi
- selvittää kuivikelannan hyödyntämismahdollisuudet: viherrakentamisessa, yhdyskuntaliikenteen kompostoinnissa, energiakäytössä
- kunta voi kutsua lähiseudun kaavoittajat tutustumaan alueensa hevosyhteyksiin

